

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

לפני כבוד השופטת אסתר שטמר

מתן אליהו גרינבלט

המבקש

ע"י ב"כ עו"ד יצחק אבירם ועו"ד שחר בן מאיר

נגד

Facebook Inc.

המשיבה

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר יואב אסטרייכר ועו"ד אדם שפירא ועו"ד
דניאל פז

החלטה

- 1
- 2
- 3 1. במסגרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית, מונחות לפניי שלוש בקשות: האחת, של המבקש,
- 4 להוסיף חוות דעת מומחה מטעמו. השניה, של המשיבה, לסילוק בקשת האישור על הסף.
- 5 השלישית, של המבקש, להתיר לו לצרף ראיה.
- 6
- 7 2. עניינה של בקשת האישור בטענות המבקש על איסוף מידע לא חוקי שהמשיבה, Facebook
- 8 Inc. ("פייסבוק"), אוספת על מי שאינו משתמש רשום של שירות פייסבוק או על מי שחדל
- 9 להיות משתמש.
- 10 לבקשת האישור צורפה חוו"ד של מר חנן שרון, אשר קובעת כי פייסבוק היא מונופולין בעל כח
- 11 שוק משמעותי בשוק אספקת שירותי רשת חברתית.
- 12
- 13 3. פייסבוק השיבה לבקשת האישור וטענה, בין היתר, כי תביעת המבקש היא נסיון לצאת חוצץ
- 14 נגד שימוש מקובל בפרקטיקות איסוף נתונים באינטרנט, לרבות השימוש הנפוץ בטכנולוגיות
- 15 כגון "עוגיות", תוספים ו"פיקסלים" שנועדו לשיפור השימוש באתרי אינטרנט ואבטחתם.
- 16 לתשובה צורפה חוו"ד מר מנחם פרלמן, שדנה בפן התחרותי של טענת המבקש, בעיקר קביעת
- 17 שוק המוצר של "אספקת שירותי רשת חברתית", וחוות דעת פרופ' גיא אבן, שקבע כי
- 18 טכנולוגיית הגלישה באינטרנט כרוכה באמצעים לשמירת המידע, כגון ניהול יומן, שימוש
- 19 בעוגיות, ושימוש בתוספים וטכנולוגיות ניתוח אחרות.
- 20

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

4. בתגובת המבקש לתשובת פייסבוק לבקשת האישור נטען, בין היתר, כי פייסבוק אוספת מידע שאיש לא הסכים למסור לה ועושה בו שימוש; כי חוות הדעת של המומחים מטעם פייסבוק אינן נכונות; וכי האמצעים הטכניים של פייסבוק אינם מיועדים לאפשר גלישה באתר אלא לשרת את איסוף המידע, פעולה שאינה חוקית.

5

5. בעקבות הערות בית המשפט בדיון מיום 4.7.2019 הגישו שני הצדדים בקשות: המבקש עתר לצרף לתשובתו לבקשת האישור חוות דעת מומחה, מר רן בר-זיק. עיקרה של חוות הדעת הוא שהשתלת עוגיות אינה פרקטיקה מחויבת המציאות ואינה נדרשת לצורך אבטחה. פייסבוק בקשה לסלק על הסף את בקשת האישור בהעדר חוות דעת תומכת בטענות הטכנולוגיות שבה; בהעדר עילה אישית; בהעדר נזקים למבקש; ומשום שענייננו אינו מתאים להגדרת פרט 1 בתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות.

12

המבקש הוסיף והגיש בקשה לצרף שתי תביעות שהוגשו ביום 9.12.2020 בבית המשפט הפדרלי של מחוז קולומביה בארה"ב נגד פייסבוק, האחת על ידי רשות התחרות והאחרת על ידי מדינות שונות בארה"ב (48 מדינות).

16

הבקשה לצירוף חוות דעת מומחה

טענות המבקש

6. המבקש סבור כי פייסבוק הודתה באיסוף נתונים מ"לא משתמשים", אך לא פירטה מהם הנתונים שהיא אוספת ומה היא עושה בהם. לנוכח האמור ראוי היה להקדים הליך של שאלון וגילוי מסמכים, שרק לאחריו ניתן יהיה להגיב לתשובה ולהגיש חוות דעת שתתייחס לנתונים אלו. בית המשפט סבר אחרת, ושאל מיזמתו מדוע לא הוגשה חוות דעת של מומחה בתחום המחשוב והאינטרנט. על כן הוגשה הבקשה לצירוף חוות דעת מומחה לתגובת המבקש לתשובת המשיבה לבקשת האישור.

25

7. המבקש עותר לאשר את צירוף חוות הדעת כחלק מהתגובה, על אף שהוגשה באיחור, מן הטעמים הבאים:

חוות הדעת עונה מענה ישיר לחוות הדעת של המומחה מטעם המשיבה, והיא סותרת את ההנחה הבסיסית של חוות הדעת מטעם פייסבוק שלפיה איסוף המידע הוא חלק מפעולתה הרגילה של רשת האינטרנט. חוות הדעת מטעם פייסבוק כוללת טענות חדשות שלא ניתן היה לצפות אותן, במעין "הודאה והדחה": הודאה בכך שפייסבוק אוספת מידע דרך עוגיות, אך הדחה בכך שאין אפשרות אלא לאסוף את המידע, משום שעוגיות הכרחיות לגלישה באינטרנט.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

1 בקשת האישור נסמכת עובדתית על הודאת נשיא פייסבוק בעדותו בקונגרס כי פייסבוק אוספת
2 מידע על "לא משתמשים". שם לא טען כי האיסוף נובע ממבנה האינטרנט, אלא לצרכי אבטחת
3 מידע "ופרסום ממוקד". כך שטענת פייסבוק בדבר הצורך הנובע מפעילות האינטרנט היא טענה
4 עובדתית חדשה של פייסבוק שסותרת את עדותו של נשיא החברה.
5 בנוסף, כפי שהדברים עלו מדיון קדם המשפט, השאלות של איסוף המידע נחוצות לבירור
6 המחלוקות העיקריות בין הצדדים. הגשת חוות הדעת אינה מכבידה על פייסבוק משום שהתיק
7 נמצא בראשיתו, וניתן לאפשר לפייסבוק להגיש חוות דעת נוספת או משלימה לחוות דעת
8 המבקש. יש לאפשר את התיקון גם לאור חשיבותה הציבורית של בקשת האישור.
9

תשובת פייסבוק

8. פייסבוק טענה שיש לדחות את בקשת הצירוף:

12 א. בקשת הצירוף היא נסיון מוסווה לתקן בדיעבד את בקשת האישור באמצעות חוות דעת
13 מומחה שצריכה היתה להיות מצורפת לבקשת האישור מלכתחילה. בקשת הצירוף הוגשה
14 בחוסר תום לב, תוך נסיון לקנות יתרון דיוני על פייסבוק ותוך הפרת החובה "לערוך בדיקה
15 מעמיקה של התשתית המשפטית והעובדתית הרלוונטית" לפני הגשת בקשת האישור.
16 בנוסף, המבקש צירף את חוות הדעת לבקשה בטרם ניתנה החלטה המתירה את התיקון,
17 בניגוד לפסיקת בית המשפט.

18 ב. חוות הדעת מנסה להרחיב את חזית המחלוקת באופן פסול: בעוד שחוות הדעת מתייחסת
19 לעניינים טכניים שבהם עוסקת בקשת האישור, היא מעלה גם טענות שלא נטענו בבקשה.
20 בקשת הצירוף חסרת תכלית מכיוון שגם אם יותר התיקון, עדיין יותרו בבקשת האישור
21 פגמים מהותיים אשר מחייבים את דחייתה: למבקש אין עילת תביעה אישית משום שהוא
22 אינו "משתמש לא רשום" בשירות פייסבוק; המבקש אינו טוען שהוא סבל נזקים בני
23 תביעה או פגיעה מוחשית; בקשת האישור אינה נגד עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן,
24 בקשר לעניין שבינו לבין לקוח.

25 ג. התנהלותו הפסולה וחסרת תום הלב של המבקש אינה ניתנת לריפוי באמצעות פסיקת
26 הוצאות. אם הבקשה תתקבל, זכויותיה המהותיות של פייסבוק תיפגענה. בנוסף, מתן
27 היתר למבקש לתקן את התנהלותו הפסולה באמצעות חיוב בהוצאות, יצור תקדים בעייתי
28 עבור מבקשים אחרים בתובענות ייצוגיות.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

תגובת המבקש לתשובת פייסבוק

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
9. המבקש הגיב ובקש להיעתר לבקשה גם מן הטעמים הבאים:
- א. פייסבוק לא השיבה לשאלות המשפטיות הרבות שמקימות עילה מפורשת נגדה, לא רק בעניין איסוף המידע, אלא גם בעניין הוצאת המידע מחוץ לישראל ושמירתו במאגר מידע לא רשום.
- ב. גם אם הבקשה תידחה, ניתן למחוק את בקשת האישור ולהגישה מחדש מלווה בחוות דעת. גם בשל כך יש לאפשר את התיקון.
- ג. עמדתו הראשונית של המבקש היתה שאין מקום לתמוך את בקשת האישור במומחה מתחום האינטרנט או הטכנולוגיה שכן הפרטים הרלוונטיים אינם מתחומים אלה. המידע הרלוונטי הוא שפייסבוק אוספת מידע על מי שאינם משתמשים ומידע זה נתמך בהודאה מפורשת של נשיא פייסבוק. חוות הדעת נדרשת רק כדי להכחיש טענת הגנה של פייסבוק כי איסוף הפרטים הכרחי בשל מבנה האינטרנט.
- ד. אין בתיקון משום הוספת עילה חדשה והוא אינו מצריך את שינוי קו ההגנה של פייסבוק. אין בבקשה הרחבה של חזית המחלוקת אלא תשובה לטענת ההגנה של פייסבוק עצמה.
- ה. אף אם נבחן את בקשת המבקש להוסיף חוות דעת דרך ההלכה העוסקת בסוגיה של הוספת ראיות חדשות, ולא על דרך של תיקון התגובה לבקשת האישור – יש לקבל את הבקשה: המבקש לא השתהה בהגשת הבקשה; הנחיצות שבחוות הדעת עלתה מהערות שהעיר בית המשפט במסגרת קדם משפט; קבלת חוות הדעת לא תכביד על ניהול ההליך; בקשת הצירוף אינה השלמה לבקשת אישור שלא היתה מבוססת מלכתחילה אלא מבקשת להוסיף ראיה במענה לחוות הדעת שבתשובה; ואי מתן אפשרות להוסיף את חוות הדעת גורם נזק לציבור.
- ו. אין צורך לתקן את בקשת האישור. בקשת הצירוף היא גם בקשה לתקן את התשובה לתגובה.
- ז. טענת פייסבוק כי אין לבקשת הצירוף תוחלת משום שממילא יש למחוק על הסף את בקשת האישור – מקומה אינו במסגרת בקשה זו. ועוד: פייסבוק לא סברה כי קיימת עילה למחיקה על הסף טרם שהגישה את תשובתה. הלכה היא שיש להקדים את בקשת התיקון לבקשת הסילוק.
- ח. אין לקבל את טענת פייסבוק לחוסר תום לב: בקשת האישור נסמכה על הודאה מפורשת של נשיא פייסבוק כי נאסף מידע אישי על משתמשים לא רשומים. משום כך לא ברור שנדרשה לכתחילה חוות דעת לאשש את הטענה עובדתית. חוות דעתו של בית המשפט בדבר תיקון כתב טענות אינה מעידה בהכרח על חוסר תום ליבו של המבקש.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

דיון והכרעה בבקשה לצירוף חו"ד

10. "בבואו להכריע האם להתיר הוספה של ראיות בהליך לאישור תובענה ייצוגית על בית המשפט לתת דעתו למספר שיקולים ובהם: מידת השתהותו של המבקש בהוספת הראיות וההצדקות לה; נחיצותן של הראיות שהוספתן מתבקשת לבירור המחלוקת בין הצדדים; והמידה בה תכביד הגשת הראיות הנוספות על ניהול הדיון בבקשת האישור. כמו כן, על בית המשפט לתת דעתו לשאלה האם הבקשה לצירוף ראיות נוספות היא ניסיון לתקן בדיעבד בקשה בלתי מבוססת לאישור תובענה ייצוגית שהוגשה בחופזה (שם, וכן עניין פופיק, בפסקאות 7-8; ורע"א 2417/08 בן בשט נ' קדמי [פורסם בנבו] (5.4.2009), בפסקה 7; השוו, בר"ס 4303/12 אינסלר נ' המועצה האיזורית עמק חפר [פורסם בנבו] (22.11.2012), בפסקאות 12-20 (להלן: עניין אינסלר), ועל בית המשפט להתחשב בפגיעה שתיגרם לצד שכנגד כתוצאה מהוספת הראיות שצירופן מתבקש ומנגד, באינטרס הציבורי שבניהול התובענה הייצוגית והנזק שייגרם במידה ולא תתאפשר הוספת הראיות (ראו והשוו: עניין אינסלר, בפסקה 13 ו-18) (רע"א 1200/15 יוניון מוטורס בע"מ נ' דן ברליצהיימר פסקה 9 (30.3.2015)).

11. ברע"א 1235/19 אייל סופר נ' אורגד ח.ש.ן בע"מ פסקה 12 (2.4.2020) נקבע:

"על המבקש בבקשה לאישור תובענה כייצוגית לבססה כדבעי מבחינה משפטית ועובדתית; והנגזר מהאמור הוא שככלל לא יתאפשר למבקש לערוך "מקצה שיפורים" בבקשת אישור שהוגשה על בסיס תשתית עובדתית או משפטית רעועה. בהתאם, לא ניתן לכלול בתגובה לתשובה לבקשת האישור "חומר אשר על פי טיבו ואופיו היה אמור להיות חלק מבקשת האישור המקורית", בלא שניתן לכך אישור מראש מאת בית המשפט (רע"א 2224/17 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' פרוידמן, [פורסם בנבו] פסקה 6 (27.6.2017)); רע"א 4778/12 תנובה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בישראל בע"מ נ' נאור, [פורסם בנבו] פסקה 6 (19.7.2012)). עם זאת, אישור כאמור איננו נדרש מקום שמדובר בטענות או ראיות שהן מענה ישיר לטענות הגנה שהועלו במסגרת התשובה לבקשת האישור – וזו למעשה אבן הבוחן שלאורה נשקלת בקשה למחיקת תגובה לתשובה או חלקים ממנה (ראו: רע"א The Procter & Gamble Company 4215/19 נ' אלמוג, [פורסם בנבו] פסקה 7 (30.10.2019)). בהכללה מסוימת ניתן לומר כי טענות או ראיות שיש בהן משום תוספת עובדתית או משפטית לקו הטיעון שננקט בבקשת האישור, או כאלה שסוטות ממנו, לרוב אינן בגדר מענה בלבד – ואולם לא תמיד מדובר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

1 בהבחנה שנקל לבצעה (רע"א 8857/17 צור נ' א.מ. יוסף תבל מרכז אירועים
2 בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה 5 והאסמכתאות שם (27.12.2018)).

3
4 וברע"א 2224/17 חברת החשמל בישראל נ' ורה פרוידמן פסקה 6 (27.6.2017) ("עניין
5 חברת החשמל") הובהר:

6 "...אין מניעה לכלול במסגרת תגובה כאמור ראיות וטענות המהוות מענה
7 ישיר לטענות הגנה שהעלה המשיב לבקשת האישור בתשובתו. ראיות וטענות
8 מסוג זה אינן בגדר חומר אשר "על פי טיבו ואופיו" אמור להיות חלק מבקשת
9 האישור ואינן מרחיבות את חזית המחלוקת (כפי שהוגדרה בכתבי הטענות
10 של הצדדים) ולפיכך ניתן לכלול אותן בתגובה מבלי צורך לבקש לכך היתר
11 מראש מבית המשפט (ראו: שם, בפסקה 6; רע"א 9018/16 סולומונוב נ'
12 לאומי קארד בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה 7 (1.3.2017); רע"א 3600/16 אלמוג
13 נ' נוגס תמרוקים בע"מ, [פורסם בנבו] בפסקה 10 (8.8.2016) (להלן: עניין
14 אלמוג)).

15
16 בהקשר זה, מקובלת עלי עמדתו של בית המשפט קמא לפיה אין חובה לכלול
17 בבקשה לאישור תובענה ייצוגית מענה מראש לטענות הגנה גם אם צפוי כי
18 תיטענה על ידי הצד שכנגד. מענה זה מקומו "הטבעי" הוא בתשובה לתגובה.
19 עמדה זו מתיישבת עם האמור בתקנה 2(9) לתקנות תובענות ייצוגיות,
20 התש"ע-2010, המורה כי בבקשה לאישור תובענה ייצוגית יש לפרט את
21 "[ה]שאלות [ה]מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה והנימוקים
22 המצביעים על כך שקיימת אפשרות סבירה שהשאלות כאמור יוכרעו לטובת
23 הקבוצה". מהוראה זו ניתן ללמוד כי בבקשה לאישור תובענה ייצוגית יש
24 לכלול את הטענות והראיות המבססות אפשרות סבירה כי התובענה תוכרע
25 לטובת הקבוצה המיוצגת – זאת ותו לא".

26
27 12. לכתחילה סבר המבקש כי אין צורך בצירוף חוות דעת טכנולוגית. הבקשה לצירוף חוות דעת
28 אף לא הוגשה במסגרת תגובת המבקש לתשובת פייסבוק לבקשת האישור, אלא רק לאחר דיון
29 קדם המשפט. לדברי בא כוחו בדיון: "טכנולוגית אנחנו לא צריכים חוו"ד" (עמ' 3, שורה 5).
30 וכן "בעניין מה זה קוקיס אנחנו לא צריכים חוו"ד טכנולוגית, כי זה מידע שעובר לפייסבוק,
31 השאלה לא איך הטכנולוגיה עובדת, השאלה איך היא אוספת...." (עמ' 3, שורות 6-8).
32 המבקש עדיין סבור שאינו זקוק לחוות הדעת, ובקש להוסיפה רק משום הערות בית המשפט
33 בקשר לנחיצותה. אין די בכך, כפי שנקבע גם בת"צ (מחוזי ת"א) 12935-02-13 שביט נ' ב. יאיר
34 חברה קבלנית לעבודות בניה 1988 בע"מ (6.11.2013).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

13. ענייננו אינו עומד בהנחיות הפסיקה לאשר הגשת ראיות נוספות. אין מדובר בתשובה לטענה
מפתיעה שהועלתה בתשובת המשיבה לבקשת האישור. להיפך: מדובר באישוש לטענה
עובדתית טכנולוגית, שהיתה ידועה מראש, וניתן היה לתת לה ביטוי על ידי צרוף חוות דעת
מראש. לא ראיתי בנסיבות ענייננו הסבר ראוי מדוע לא הובאה חוות הדעת מראש. וכיוון
שהנימוקים העיקריים לכך שלא הובאה כרוכים בכך שאינה נחוצה – ככל שלא היה לה מקום
בבקשת האישור, אין לה מקום גם בתגובה לתשובת המשיבה.
מתן אפשרות למבקש לצרף את חוות הדעת כעת, תאפשר לו לשפר את בקשת האישור באופן
שבעצמו סבר שאין צורך בו.

9

14. בקשה לאישור תובענה ייצוגית צריכה להתבסס על תשתית ראייתית ראויה, עובדתית
ומשפטית (בר"ם 4303/12 תמר אינסלר נ' המועצה האיזורית עמק חפר (22.11.2012)). כפי
שיבואר להלן, טענות המבקש כורכות עניינים מקצועיים שבתחום הטכנולוגי. ככל שהיה צורך
לאשש אותם בחוות דעת מקצועית, היה על המבקש לעשות כן בשלב בקשת האישור. **היעדרה
של חוות הדעת אמנם עלול לפגום בבקשת האישור, אך אין בנימוקים שהועלו כדי להתיר את
הגשתה בשלב זה.**

16

15. טענות התשובה של פייסבוק לא היו מפתיעות, וכך כנראה גם חוות הדעת שצורפו. בתגובתו של
המבקש לתשובה הוא התייחס לחוות הדעת רק כך: **"חוות הדעת של המומחים מטעם פייסבוק
שקריות ומטעות במכוון"** (סעיף 120 בתשובה). הוא לא טען שפייסבוק העלתה טענות מפתיעות
ולא בקש לצרף לתשובה חוות דעת, אלא רק כאמור לאחר שהתקיימה ישיבת קדם משפט
ונשמעו דברי בית המשפט.

22

16. טענת המבקש כי הודיית פייסבוק בתשובה שהיא אוספת מידע משום שכך האינטרנט עובד,
מהווה **"טענה עובדתית חדשה של פייסבוק אשר סותרת עדות תחת שבועה של נשיא החברה"**
(סעיפים 14-15, 19 בבקשת הצירוף) מוקשית בעיני, גם משום שהטענה הועלתה בנספח שצורף
לבקשת האישור:

26

בנספח 6 לבקשת האישור (העתק תשובות של פייסבוק לשאלות שנשאל יו"ר פייסבוק בפני
הקונגרס בארה"ב) צוטטה אחת מתשובותיו, כי בעת שהגולש לוחץ על לחצני Like ו-
Comment, השרת של פייסבוק רושם באופן אוטומטי כי משתמש מסוים בקר באתר, וכי

29

30 **"....(this connection to Facebook's servers occurs automatically**
31 **when a person visits a website or app that contains our**
32 **technologies , such as a Like button, and is an inherent function**
33 **of internet design);"**
34 **וכן כי מדובר ב" "standard feature of the internet" (שם, בעמ' 13-14)**

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

כלומר שהטענה נכללה לא רק בתשובת פייסבוק אלא כבר בבקשת האישור. קשה לתייגה כטענה מפתיעה שהועלתה לראשונה בתגובה.

17. מכל הטעמים שלעיל אני דוחה את בקשת המבקש לצירוף חוות דעתו של מר רן בר זיק. לאור מסקנה זו מתייחד הצורך להכריע בטענות נוספות של פייסבוק שהועלו בתגובתה לבקשת הצירוף.

הבקשה לסילוק על הסף של הבקשה לאישור תובענה ייצוגית

טענות פייסבוק

18. פייסבוק עתרה לסילוק על הסף של בקשת האישור, מן הטעמים הבאים:

א. המבקש לא עמד ברף הראייתי המינימלי להוכחת עילת תביעה ולו לכאורה, בכך שנמנע מלתמוך את בקשת האישור בחוות דעת מומחה בתחום האינטרנט או הטכנולוגיה או לצרף ראייה ממשית לתמיכה בטענותיו. טענות המבקש נוגעות לפרקטיקות איסוף המידע באינטרנט, לרבות השימוש בעוגיות, תוספים ופיסקלים ועל כן הוא נדרש לתמוך אותן בחוות דעת מומחה. נסיונו של המבקש לצרף חוות דעת מומחה לתשובתו לתגובת פייסבוק לבקשת האישור בשיהוי ושלא כדין, אינה יכולה לרפא את כשלוננו להגיש מלכתחילה בקשת אישור לא מבוססת.

ב. המבקש משתמש רשום של פייסבוק, ומשום כך אינו יכול לייצג את קבוצת המשתמשים הבלתי רשומים. טענת המבקש כי חשבונו לא פעיל ולכן אינו נחשב משתמש אינה רלוונטית. לא ניתן למנות מבקש ייצוגי חלופי מפני שהמבקש ידע שאינו משתייך לקבוצה הנטענת בטרם הגיש את בקשת האישור.

ג. המבקש אינו טוען כי נגרמו נזקים בני תביעה כתוצאה מפרקטיקות איסוף הנתונים השגרתיות של פייסבוק ביחס למי שאינם משתמשים רשומים.

ד. בקשת האישור אינה מעלה טענה בעניין "תביעה נגד עוסק כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן בקשר לעניין שבינו לבין לקוח". המשתמשים הלא רשומים אינם לקוחות של פייסבוק, ואין מתקיימים יחסי עוסק – לקוח.

תשובת המבקש

19. המבקש טוען כי יש לדחות את בקשת הסילוק: הבסיס העובדתי לבקשת האישור הוא, כאמור, הודאה מפורשת של נשיא פייסבוק בעדותו בקונגרס. עדות זו סותרת את חוות דעת פייסבוק

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

בהליך זה שלפיה מבנה האינטרנט מחייב אותה לאסוף את המידע. הודאת פייסבוק באיסוף המידע מונע את הסילוק על הסף של בקשת האישור.

20. בקשה לסילוק על הסף של בקשת האישור תתקבל רק במקרים יוצאי דופן. טענות פייסבוק הן למעשה טענות הגנה מפני בקשת האישור ואין לדון בהן במסגרת מקדמית של בקשה לסילוק על הסף. העובדה שפייסבוק הגישה תשובה לבקשת האישור ולא הגישה באותו מועד בקשה לסילוק על הסף, מעידה על אומד דעתה כי הבקשה אינה מתאימה לסילוק.

21. יש לדחות את טענת פייסבוק כי אי צירוף חוות דעת לבקשת האישור משמעו שהמבקש לא עמד בנטל הראשוני להוכחת התנאים לאישור התובענה; וממילא טענה זו אינה מהווה עילה למחיקה על הסף. טענות לעניין רף ראייתי אין מקומן בבקשת הסילוק אלא בדיון לגופו של עניין. במיוחד כאשר פייסבוק הודתה בעובדות הדרושות לביסוס העילה. המבקש הוסיף כי ככל שבקשת הצירוף תתקבל לא תהיה עוד משמעות לטענת פייסבוק בדבר אי עמידה ברף ראייתי.

22. היעדר עילת תביעה אישית למבקש: המבקש הצהיר כי עמוד הפייסבוק לא נפתח על שמו אלא על שם עסק מסחרי, ודי בכך לקבוע כי מעקב אחר המבקש אישית מקים לו עילת תביעה אישית כלפי פייסבוק. טענת היעדר עילה אישית אינה טענת סף, שכן לבית המשפט סמכות מפורשת לאשר את התובענה בדרך של החלפת המבקש.

23. הנזק שנגרם מאיסוף המידע ברור מאליו. בקשת האישור אינה עוסקת רק בפיצוי על הנזק שנגרם אלא בציווי לחדול מלאסוף מידע לא חוקי על משתמשים ברשת שאינם בעלי חשבון ברשת פייסבוק. עצם הפעולה הבלתי חוקית מקנה סמכות לבית המשפט לאסור בצו על פייסבוק את ביצוע המעשים שפורטו בבקשת האישור.

24. לטענה בדבר היעדר יחסי עוסק – לקוח: אחת המטרות של איסוף המידע הבלתי חוקי הוא להציג פרסום שמטרתו לשכנע להצטרף לשירות פייסבוק; די ביחסים אפשריים של עוסק לקוח כדי לאפשר את ניהול התובענה כייצוגית; מכל מקום, התביעה אינה מסתמכת רק על פרט 1 בתוספת השניה אלא גם על עילות נוספות. קיומה של עילה צרכנית יידון בשלב הדיון בבקשת האישור עצמה.

תגובת פייסבוק לתשובת המבקש

25. בתגובתה טענה פייסבוק בעיקר כי מבקש שמגיש באופן מכוון בקשת אישור לקויה, מתוך כוונה להגיש את בקשת האישור מחדש לאחר שתסולק – אינו ראוי לשמש תובע ייצוגי. נטען כי

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

המבקש מנסה לתקן את בקשת האישור תוך שהוא טוען לראשונה שחשבון הפייסבוק שלו לא נפתח על שמו אלא על שם עסק מסחרי. רק בני אדם יכולים לפעול כישויות משפטיות מלאכותיות, ארגונים או תאגידים. המבקש אינו מכחיש כי נרשם לשירות וכי עודנו מחזיק בחשבון, ולכן ברור שהוא משתמש רשום. טענה חדשה זו מספקת בסיס נוסף לסילוק בקשת האישור: אם המבקש נחשב למשתמש מסחרי אזי לפי הודאתו המחלוקת כפופה לתניית שיפוט זר ולתניית ברירת דין הקבועים בתנאי השירות של פייסבוק. טענת המבקש שלפיה פייסבוק מציגה פרסומות למשתמשים לא רשומים, מה שמבסס יחס עוסק - לקוח עם חברי הקבוצה שגויה מבחינה עובדתית, לא נטענה בבקשת האישור, והמבקש עצמו לא טען כי הוצגה לו פרסומת כזו.

דיון והכרעה בבקשה לסילוק על הסף

26. ככלל, אין לדון בטענות סף נגד אישור התובענה הייצוגית במסגרת הליך של בקשה לסילוק על הסף, אלא בגדר בקשת האישור עצמה (ע"א 6887/03 חיים רזניק נ' ניר שיתופי אגודה ארצית שיתופית להתיישבות פסקה 5 (20.7.2010); רע"א 6683/18 איפקס הנפקות בע"מ נ' נעמי מונרוב פסקה 9 (24.7.2019); רע"א 7667/17 אביעד רוזנצוויג נ' יצחק חזן פסקה 8 (3.12.2018)). לכלל זה נקבעו חריגים, כגון "במקרים חריגים וקיצוניים שבהם ברור על פני הדברים שאין בבקשה ולא כלום" (עניין רייכרט, שם). כאשר קריאה פשוטה של הדברים, על פניהם, מלמדת לכאורה כי המדובר בבקשת סרק, ודיון בבקשה לסילוקה של בקשת האישור על הסף הוא פשוט, מהיר ויכול להוביל למסקנה ברורה וחד-משמעית, אזי יש בסיס לעריכת דיון כאמור" (רע"א 5154/08 קוסט פורר גבאי את קסירר רו"ח נ' עובדיה קדמי פסקה 5 (2.4.2009) וראה גם: רע"א 5653/16 סרגון נטוורקס בע"מ נ' יהושע חזן פסקה 7 (13.10.2016); ע"א 4110/18 פלונית נ' קדימה מדע – חינוך לחיים בע"מ פסקה 9 (7.11.2019)).

27. גם בעניין זה, כמו בבקשת המבקש להוסיף את חוות הדעת, לא הוגשה בקשה לסילוק על הסף מראש, והצורך בכך עלה רק לאחר הערותיי בקדם המשפט בדבר העדרה של חוות הדעת הטכנולוגית.

28. פייסבוק אספה נושאים שונים לבקשה לסילוק על הסף. העיקרי שבהם הוא העדרה של חוות הדעת. סבורני כי במקום שקיימת אפשרות שהטענות תוכחנה בדרך אחרת, שאינה דוקא חוות הדעת – יש לאפשר זאת, ואין להורות על סילוק בקשת האישור על הסף. כך ראה זאת ב"כ המבקש בדיון שהתקיים בבקשה (פרוטוקול עמ' 7):

"פייסבוק מנסה ליצור לעצמה עולם משפטי שלא קיים. כשמישהו דורס אותי אני לא צריך להוכיח איזה מנוע יש לאוטו, כמישהו שודד אותי אני לא צריך

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

1 להוכיח סוג אקדח, כשמישהו לוקח לי פרטים אני לא צריך להוכיח איך הוא
2 עושה את זה. הטענה שאוספים עלינו אוספים שאסור לאסוף. את הקוקיס
3 אפשר למחוק בלי קשר למה זה קוקיס. הטענה היא של עילה פרטיות, לא
4 טכנולוגית."

5 אמנם לכאורה סיכוייה של בקשה מעין זו שאינה נתמכת בחוות דעת נמוכים מזו שנתמכה
6 בחוות דעת מתאימה, אך נאמנים על ידי דברי ב"כ המבקש בשלב זה, כי יוכלו להתגבר על התקלה
7 באמצעות דברי פייסבוק עצמה.

8
9 29. הנושא השני שהעלתה פייסבוק התייחס להעדר עילת תביעה אישית של המבקש. זה נושא שיש
10 לברר עובדתית, שכן המבקש טען שלא הפעיל את דף הפייסבוק אלא עבור העסק, ואילו טענותיו
11 כאן קשורות לשימוש הפרטי של מי שלא נרשם. הגם שטענה בדבר התאמה לשמש תובע ייצוגי
12 יכולה להוות בסיס לטענת סף במקרים הראויים (ת"צ (מחוזי ת"א) 56441-05-20 אלכסנדר
13 רבינוביץ' נ' שנהב תעשיות בע"מ (8.3.2021)) – בענייננו היא דורשת בירור עובדתי, שאינו
14 מתאים להליך המוקדם.

15 פייסבוק בקשה להסתמך על תצ 7641-12-18 אופיר נ' ג'ול לאבס אנד פרודקטס ישראל בע"מ
16 (15.2.2021). שם אמנם התקבלו טענות המשיבות בדבר העדר עילה והעדר התאמה לפרט 1
17 בתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, אך מדובר בהחלטה בבקשה לאישור תובענה ייצוגית,
18 שלא כבענייננו. שוני נוסף עולה מן העובדות שפורטו בסעיפים 81-83 בפסק הדין: נראה כי שם
19 לא הוכח קשר בין רכישת הסיגריות לבין חשיפה לפרסומת המדוברת. החלת הדין על ענייננו
20 יכולה להביא לתשובה שונה, ודאי בשים לב לכך שפרט 1 מתייחס ליחסי עוסק לקוח, בין
21 שהתקשרו בעסקה ובין אם לאו. לא למותר להביא לעניין זה ציטוט מדברי נשיא פייסבוק:

22 "However, we may take the opportunity to show a general ad that is
23 unrelated to the attributes of the person or an ad encouraging the non-
24 user to sign up for Facebook".

25 (נספח 6 לבקשת האישור, בעמ' 14, בסיפה של הפסקה השלישית).

26
27 30. גם השאלה אם די בטענות המבקש על אודות הנזקים אם לאו אינה עניין לסילוק על הסף.
28 לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את בקשת פייסבוק לסלק על הסף את בקשת האישור, בהעדר
29 חו"ד שתומכת בה.

בקשה לצירוף ראיות

30
31 31. המבקש טען כי התביעות שהוגשו בארה"ב מאששות את טענתו כי פייסבוק היא מונופול אשר
32 ניצל לרעה את כוחו.
33

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"צ 32237-06-18 גרינבלט נ' Facebook Inc.

פייסבוק טענה כי כתב תביעה אינו ראיה, ודאי כאשר מדובר בכתב תביעה שהוגש לבית משפט זר. עוד נטען כי הראיות אינן רלוונטיות. המשיבה הוסיפה כי צרוף כתבי התביעה עצמם לבקשה, וציטוט מתוכם מלמד על העדר תום לב של ב"כ המבקש. וכן נטען כי מדובר בתיקון למעשה של בקשת האישור.

בתגובתם לתשובת פייסבוק טענו ב"כ המבקש לחשיבות כתב התביעה שהוגש על ידי רשות התחרות האמריקנית, שנהנית מחזקת התקינות המנהלית למה שכתבה; כי מדובר בגדר הפעילות של אותו מאסדר; כי גם תביעת המדינות בעלת משקל, שכן אין מדובר בתביעה פרטית או עסקית, אלא בתביעה שהוגשה על ידי התובעים הכלליים של המדינות השונות. כן טענו שמדובר בראיות מנהליות, שדרושות לצורך ההליך.

32. התביעות הוגשו לבית המשפט הפדרלי ביום 12.9.2020, ומשום כך לא ניתן היה להגישן לבית משפט זה במועד מוקדם יותר. מידת הרלוונטיות שלהן לענייננו ברורה, לנוכח טענות המבקש בדבר היותה של פייסבוק מונופול. מעמדן הראייתי של התביעות ודאי שנוי במחלוקת בשלב זה של הדיון בבקשת האישור. אך הואיל וצירופן בשלב זה לפחות מתאים בכרונולוגיה של הזמן, ומעמדן הראייתי יכול להיות לפחות כהוכחה לעצם הגשתן בארה"ב – **החלטתי להתיר את צירופן לבקשת האישור.**

סיכום

33. כאמור לעיל החלטתי לדחות את בקשת המבקש להוספת חוות דעת, ואת בקשת המשיבה לסלוק על הסף, ולקבל את בקשת המבקש להוספת ראיות שהן התביעות שהוגשו נגד פייסבוק בארה"ב וצורפו לבקשה. לנוכח התוצאה המעורבת, אין צו בדבר הוצאות.

34. נקבע לק"מ ליום 28.10.2021 בשעה 09:00.

ניתנה היום, כ' אב תשפ"א, 29 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

אסתר שטמר, שופטת